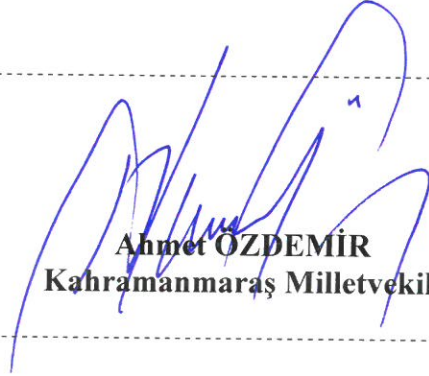


TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.



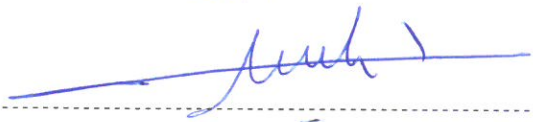
Feti YILDIZ
İstanbul Milletvekili



Ahmet ÖZDEMİR
Kahramanmaraş Milletvekili

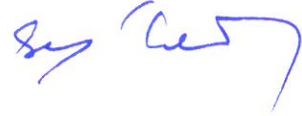
Ahmet Hamdi ÇAMLI

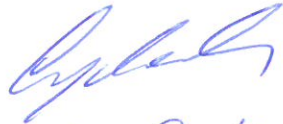
IST.



Salih CoRA

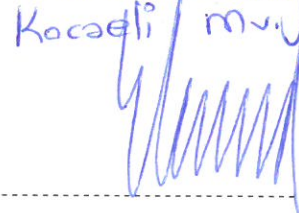
Traabzon Mu



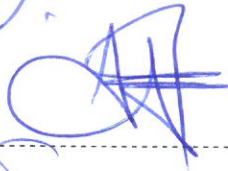


Ceyda Getin Erenler
Kütahya Mu.

Emine Zeybek
Kocaeli mu.

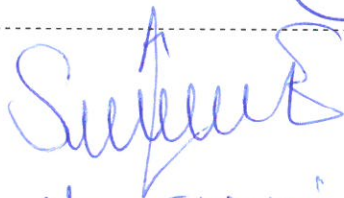


Ahmet Çolakoglu
Zong mu.



Arife Pelat Doğan

Ankara
Milletvekili



Semra EKİNÇİ
SIVAS mu.

Süney

SİRİN ÇNAL
IST. mu.

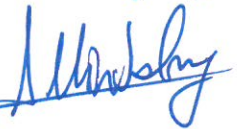
İsmail Gönez

Uşak mu



Delhatten Minbalmaz

Kırklareli Mu




Bahar Ayaroglu
Ankara Mu.



Vildan Yılmaz Günel

Bursa Mu.



YAVUZ ERGUN
Niğde Milletvekili

Kınkkale
Ramazan Çar

Fuat Köbkeç
Samsun Milletvekili

Cemil YAMAN
Kocaeli MV

Güngör ERDOĞAN DİABEK
Sakarya MV

Ravza Kavakçı Kan
Ravza
İstanbul Milletvekili

J. Selva Can
Lütfiye Selva CAN
ANKARA MV.

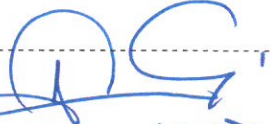
a. güler
Abdullah GÜLER
İstanbul Milletvekili

Radya Sezer KATIRCIÖZÜ
Kocaeli MV.

Gülray SAMANCI
Konya MV.

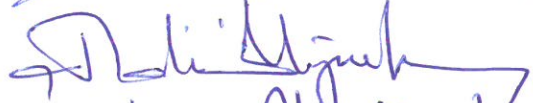
Ahmet AKAY
Sarıyer MV.

Bekir Kuwet ERDM
AYDIN MV.


İlyas SEKER
Kocaeli MV.

Cihan Pektaş
Gümüşhane MV.

Selim GÜLTEKİN
Niğde ~~Milletvekili~~


Ali Nizuh
Tahir Akyürek
Konya M.V.

Sütlüce İskenderoğlu
Çanakkale MV.

Tülay Kaynarca
İstanbul MV.

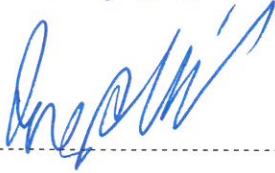
Sütlüce

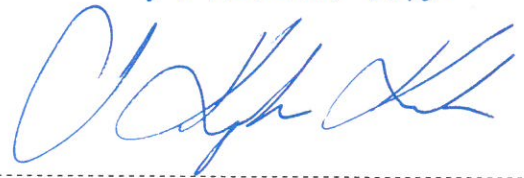
Ahmet Büyükgünas
Yalova Milletvekili
Ahmet Büyükgünas

Ekrem CELEBİ
Afri M.V.

Zeynep Güçlü
Mersin Milletvekili

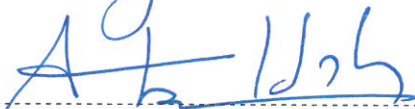
ZEMRA KAPLAN KURBAN
MANİSA MV





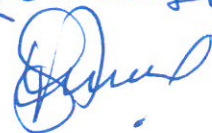
Atay USCU

Antalya



Zaferan Bulcaoğlu Aşural


Zaferan Bulcaoğlu



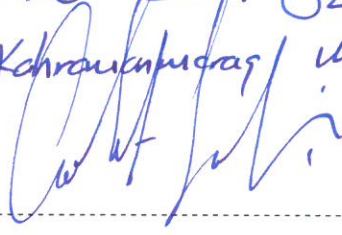
Hacı ÖZKAN
Mersin M.V.



Gigdem Koncağül
Tekirdağ M.V.



Mehmet Cahat ŞENAL
Kahramankuşçay M.V.



İffet POLAT
İstanbul Milletvekili



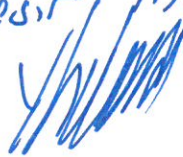
Hasan TURAN
İstanbul M.V.



Veysel EROĞLU
Afyonkarahisar Milletvekili



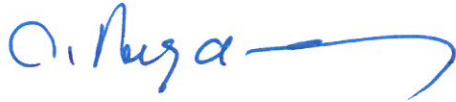
Yavuz Subaşı
Balıkesir M.V.



Osman Arkin BAK
Rize M.V.



Cemal TAŞAR
Bitlis M.V.



Asuman ERDOĞAN

Ankara M.V.

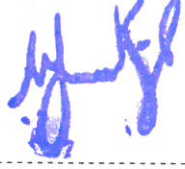


Emullah İLER
Ankara M.V.



M. Fatih Tayan
Adıyaman M.V.

M. Sait KIRAZOĞLU
Gaziantep Milletvekili



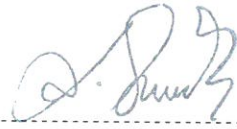
OSMAN ÖREN
Sirt Milletvekili



HAKAN KAHTALI
Malatya Mv.



Ahmet ÇAKIC
Malatya Mv.



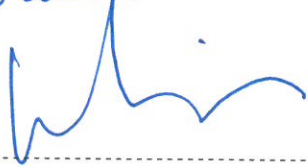
Oya Eronat
Diyarbakır Mv



Cemal BEKLE
İzmir Milletvekili



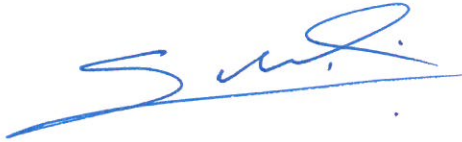
Belgin UYGUR
Balıkesir Mv



Periz DEMİRKAYA
Mardin Mv.



Sahin TIN
Dersli Mv.



M. Yavuz DEMİR
Muğla Mv.

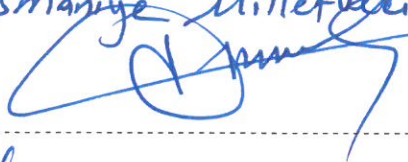



Fatma AKSAL
Edirne Milletvekili




Yönelen Aydemir
Ergün Mv
Yönelen Aydemir

Süleyman Karacanay
Erzurum MV
Karacanay

Mücahit DURMUSOĞLU
Osmaniye Milletvekili


Adap NASIR
İzmir me


Recep UNCUOĞLU
Sakarya Milletvekili


GENEL GEREKÇE

Teknolojinin önemli sonuçlarından biri olan internet, diğer kitle iletişim araçlarını geride bırakırken; internet üzerinden geliştirilen ve her geçen gün artan kolay erişim ve iletişim yöntemleri, “sosyal medya” kavramını toplumsal yaşamın merkezine taşımıştır. İnternet, haber ve bilgiye erişimi kolaylaştırdıkça ve hızlandırdıkça, buna bağlı olarak sosyal medyanın kullanımını da artmaktadır. Bu artış, yeni ve farklı temalı sosyal medya platformlarının oluşmasına ve insanların zamanının büyük bir bölümünü bu platformlarda geçirmesine neden olmaktadır. Öyle ki, dijitalleşme ortamıyla bağlantılı olarak yeni sosyal problemlerin, kişilik bozukluklarının ya da psikolojik hastalıkların tartışıldığı bir dünyaya doğru gidildiği, uzmanlarınca dile getirilmektedir. Diğer taraftan dijital dünyanın insan hayatında fazlasıyla etkili olması ve sosyal medya platformlarının bu denli çeşitlenmesi, kişilerin gerek sosyolojik gerek hukuki birçok problemle veya kişisel haklarının ihlaliyle karşılaşmasını beraberinde getirmiştir. Buna karşın sosyal ağ sağlayıcıların veya dijital dünyanın arka planında rol alan diğer aktörlerin, geniş çaplı kullanıcı sayıları ile kullanıcı verilerinden yararlanarak elde ettikleri milyarlarca dolar gelire veya özel bilgiye rağmen, kişilerin haklarının korunması noktasında ihtiyaç duyulan önleyici ve koruyucu mekanizmaları geliştirmedikleri ya da etkin tedbirler almadıkları veyahut kullanıcıların ve devletlerin haklı taleplerine direnç gösterdikleri gözlemlenmektedir.

İnternet ortamının; ulusal sınır tanımayan olgusu, hızlı erişim ve geniş paylaşım kolaylığı sağlaması, dağınık, çok değişkenli ve dinamik küresel ağ yapısı nedeniyle kötü niyetli kullanıcıların kimliklerini gizleyerek yasa dışı iş ve eylemlerini hayata geçirmesine fırsat tanıdığı artık bilinen bir gerçekliktir. Dolayısıyla, sahte isim ve hesaplarla yasa dışı içerik oluşturup paylaşma, farklı siyasi düşüncedeki kişilere, herhangi bir alanda rakip olarak gördüklerine, farklı dinlere veya milletlere yönelik küfür, iftira veya hakaret etmek, karalamak ya da itibarsızlaştırmak, nefret ve ayrımcılığa zemin oluşturmak amacıyla kullanıldığı durumlarda internet, düzenleme yapılması gerekli alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumda kişilik hakları ihlal edilen bireyler, anayasal güvence altında olan haklarının korunması noktasında devletten beklenti içine girmektedirler. Devletin bu alanda ki yükümlülüğü, temel hak ve özgürlüklerin korunacağı ve aynı zamanda ifade özgürlüğünün de güvence altına alınacağı düzenleyici bir rol üstlenmesidir. Bunun sonucunda devletlerin vatandaşlarının temel hak ve özgürlüklerini hem diğer kullanıcılara hem de sosyal medya platformlarına karşı koruması gerekmektedir. Nitekim, hem Avrupa ülkeleri (Almanya, Fransa, İngiltere...) hem de Amerika Birleşik Devletleri, dijital dönüşümün küresel ölçekte ve toplumun tüm kesimlerinde hissedilir hale gelmesi ile birlikte bu alanda yeni regülasyonlar yapmaktadırlar. Avrupa Birliği “Digital Services Act/ Dijital Hizmetler Yasası” ile “Genel Veri Koruma Tüzüğünde” olduğu gibi yine öncü regülatör olarak gerekli adımları atmaktadır. Ülkemiz de, dijital dünyada vatandaşlarının karşılaştığı sorunları, gerçek dünya da olduğu gibi çözebilmek adına, söz konusu diğer ülke ve uluslararası kuruluş düzenlemelerini de dikkate alarak gerekli adımları atmaya hedeflemektedir. Bu adımların zemininde, özellikle ifade özgürlüğüne temas eden noktalarda, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan hükümler yer almaktadır. Anayasanın ilgili hükümleri ile tanınan ve koruma altına alınan temel hak ve özgürlükleri, Ülkemiz gerçek dünyada olduğu gibi, dijital dünyada da korumayı amaçlamaktadır. Belirtmek gerekir ki, dijital dünyada da insanların onur, şeref ve saygınlığının, kişisel haklarının, özel hayatlarının dokunulmazlığının ve kişisel verilerinin korunması gerekmektedir.

Bu bağlamda, yalan haberi kasıtlı olarak üretme ve yayma eyleminin (dezenformasyon), birey ve toplum iradesini ipotek altına alan ve vatandaşların gerçek bilgiye ulaşma hakkını engelleyen ciddi bir tehdit haline geldiği aşikârdır. Bu tehdit, aynı zamanda çeşitli özgürlükleri istismar etmek suretiyle başta ifade özgürlüğü ve haber alma özgürlüğü olmak üzere temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engellemeye yöneliktir. Gelişen teknoloji ile birlikte dezenformasyonun vardığı nokta, temel hak ve özgürlükleri korumak adına bu tehditle mücadele etmeyi zorunlu kılmıştır. Bu

çerçevede mevzuatımızda ki mevcut düzenlemeleri yeni duruma uygun hale getirmeye yönelik ilave düzenlemeler yapılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Bilgiye bir tuşla ulaşılabilir kolaylığı interneti diğer iletişim araçlarının önüne geçirmiş, ancak haberleri bu şekilde rahat ulaşılabilir hale getiren internet haber siteleri ve çalışanları, gazetelere ve gazetecilere tanınmış olan haklardan yararlanamamıştır. Bu durumu ortadan kaldırabilmek amacıyla Teklifte internet haber siteleri 5187 sayılı Basın Kanunu ile 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun kapsamına alınmış ve çalışanları yazılı medyada çalışan basın mensupları ile eşit şartlara sahip hale getirilmiştir. 5953 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle; internet haber sitelerinde fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanlar da gazeteci tanımına dahil edilmiştir. Bu sayede ifade özgürlüğü ve doğru haber alma hakkının kuvvetlendirilmesi hedeflenmiştir.

Değişiklik Teklifiyle, internet haber siteleri süreli yayın kapsamına alınarak, süreli yayınlara benzer şekilde beyanname verilmesi, cezai ve hukuki sorumluluğu, düzeltme ve cevap hakkı, tabi olacakları yargılama usulü ve beyannamelerin verileceği mercii düzenlenmiştir. İnternetin doğası ve dinamik yapısından kaynaklanabilecek problemlerin giderilmesi amacıyla bir içeriğin internette ilk kez sunulmaya başlandığı tarihin, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilmesi zorunlu hale getirilerek bu içerikten doğacak sorumluluklar açısından tarih tespiti mümkün hale getirilmektedir. Böylece basın duyurularının ve yargı organlarınca verilen yayın yasağı kararlarının hızlı ve etkin bir şekilde tebliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunda, internet haber sitelerini de kapsayacak şekilde değişiklik yapılarak, resmi ilan ve reklamların bu mecralarda belirli kurallar çerçevesinde yayınlanmasının sağlanması suretiyle halihazırda yazılı medya işletmelerine verilen resmi ilan ve reklamların, internet haber sitelerine de verilmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda, özel kanunlardaki hükümler uyarınca gazetelerde yayınlatılması zorunlu olan resmi ilanların, etkin ve verimli şekilde daha fazla muhataba ulaştırılması, şeffaflık ve rekabet ortamının sağlanması amacıyla internet haber sitelerinde de yayınlanmasına imkan verilmekte, böylece bu siteler de resmi ilanların yayın mecrası olarak belirlenmektedir.

Diğer taraftan, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda yapılan değişiklikler ile uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amacıyla içeriğin çıkarılması/erişimin engellenmesi kararlarının uygulama mercii noktasındaki tereddütlerin ortadan kaldırılması ve Erişim Sağlayıcıları Birliğinin görev ve yetki alanının belirlenmesi öngörülmektedir. Çocukların, gençlerin ve ailenin internetin yasa dışı içerikleri hakkında bilinçlendirilmesi ve güvenli kullanımı konusunda bilgilendirilmesi için Birliğe ilave görevler tevdi edilmektedir. Kişilik haklarının korunmasına yönelik olarak Birliğe yapılan müracaatlara ilişkin yapılacak itirazlarda takip edilecek yargısal denetim usulü hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Gelişen teknoloji ile birlikte, internet ortamında işlenen suça konu yayınların içerik veya yer sağlayıcısının belirlenmesinde yaşanan sorunlar nedeniyle içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilecek katalog suçlarda, yurt içi-yurt dışı ayrımı kaldırılmaktadır.

7253 sayılı Kanunla düzenlenen sosyal ağ sağlayıcıların yükümlülük ve sorumluluklarına yönelik; muhataplık ilişkisinin güçlendirilmesi, raporlama yükümlülüğünün kapsamının genişletilmesi, çocuklara yönelik uygulamalar konusunda ayrıştırmış hizmet sunumunun sağlanması, yargı mercilerinin bilgi taleplerine süresinde ve doğrudan cevap verilmesi, kullanıcı haklarının korunması, kamu güvenliğini ve kamu sağlığını etkileyen olağanüstü durumlarda kriz

planı oluşturarak etkin önlemler alınması gibi hususlarda Avrupa Birliğindeki regülasyonlara ilişkin gelişmeler de göz önünde bulundurularak ilave düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununda öngörülen değişikliklerle; şebekeler üstü (Over The Top (OTT) - İnternet Tabanlı) hizmetler tanımlanmaktadır. Türkiye'deki herhangi bir mevzuata tabi tutulmadan sunulan bu hizmetler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından yetkilendirilen ve benzer hizmeti sunan işletmeciler açısından haksız rekabet oluşturduğu için BTK'ya bu hizmetlere ilişkin gerekli düzenlemeleri yapma ve ilgili tedbirleri alma hususunda yetki verilmektedir. Böylelikle, BTK tarafından yetkilendirilen işletmecilerin, ilgili mevzuat çerçevesinde kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesini teminen tüketici hakları, kişisel verilerin korunması, hizmet kalitesi, raporlama, mali yükümlülükler gibi bazı yükümlülüklere tabi tutulması amaçlanmaktadır.

Değişiklik Teklifiyle yalan haberin vardığı nokta ve etkileri dikkate alınarak dezenformasyonla mücadele kapsamında bir taraftan idari tedbirler güçlendirilirken diğer taraftan 5237 sayılı Kanunun "Kamu Barışına Karşı Suçlar" başlıklı beşinci bölümünde "Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" başlığıyla müstakil bir suç ihdas edilmektedir. Bu doğrultuda, sırf halk arasında endişe, panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilginin, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayılması suç olarak düzenlenmektedir. Böylelikle failde özel kast, gerçeğe aykırı bilgi de özel nitelik ve eylemde elverişlilik aranmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, yasal zemine kavuşturulmaları amacıyla internet haber siteleri ile basın kartına ilişkin hususlar 5187 sayılı Basın Kanununun kapsamına alınarak radyo, televizyon ve kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personelinin, basın kartı düzenlenmesi bakımından süreli yayın çalışanları gibi değerlendirileceği öngörülmüştür.

MADDE 2- 5187 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde, anılan Kanunun uygulanmasına yönelik bazı kavramlar tanımlanmış olup, internet haber sitelerinin de Kanun kapsamına alınmasına yönelik olarak bu maddenin (c) bendinde tanımlanan süreli yayın tanımına internet haber siteleri de eklenmekte ve böylece internet haber siteleri de süreli yayın tanımı kapsamına alınmakta, (1) bendi ile eser sahibinin tanımı genişletilmekte ve yeni eklenen (m) bendi ile de internet haber sitesinin tanımı yapılmaktadır. Bunun yanı sıra basın kartı, basın kartı verilecek medya mensupları ve enformasyon görevlileri, basın kartı düzenleyecek olan İletişim Başkanlığı ve basın kartı başvurularını değerlendirecek olan Komisyon tanımlanarak maddeye eklenmiştir.

MADDE 3- Maddeyle, 5187 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine eklenen üçüncü fıkrada; internet haber sitelerinin de maddede belirtilen zorunlu bilgileri kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurmakla yükümlü olduğu belirtilmektedir.

Ayrıca eklenen diğer fıkra ile, internet haber sitelerinde bir içeriğin internette ilk kez sunulmaya başlandığı tarihin, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilmesi zorunlu hale getirilerek bu içerikten doğacak sorumluluklar açısından tarih tespiti mümkün hale getirilmektedir.

MADDE 4- Maddeyle, 5187 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile beyannamede Tebligat Kanununun 7/A maddesine uygun elektronik tebligat adreslerinin bildirilmesi öngörülmektedir. Bu sayede basın duyurularının ve yargı organlarınca verilen yayın yasağı kararlarının hızlı ve etkin bir şekilde tebliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca yapılan bir diğer değişiklikle, süreli yayınlara internet haber sitelerinin eklenmesiyle birlikte beyanname sayısı önemli ölçüde artacağından yargının iş yükünü azaltmak amacıyla beyannamelerin Cumhuriyet Başsavcılıkları yerine Basın İlan Kurumuna verilmesi öngörülmüştür.

MADDE 5- Maddeyle, 5187 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddeyle, internet haber siteleri için yayın durdurma müeyyidesinin uygulanamayacağı belirlenmiş olup verilen süre içerisinde eksikliklerin giderilmemesi ya da gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmemesi halinde öngörülen usul çerçevesinde haber sitesi vasfı kazanılmaması tespiti şartı düzenlenmiştir. Bu karar ile internet haber sitesi vasfını kazanamayan haber sitesi süreli yayın kapsamının dışında bırakılmış olacaktır.

MADDE 6- İnternet haber sitelerinin 5187 sayılı Kanun kapsamına alınmasıyla birlikte 10 uncu maddenin başlığı "Teslim ve muhafaza yükümlülüğü" olarak değiştirilmektedir.

İnternet haber sitelerinin yayınladıkları içerikleri doğruluğu, bütünlüğü ve erişilebilirliği sağlanmış şekilde iki yıl süre ile muhafaza etmeye ve gerektiğinde talep eden yetkili mercilere teslim etmeye mecbur olduğu öngörülmektedir.

Ayrıca, yayının herhangi bir şekilde soruşturma veya kovuşturma konusu yapılması halinde, bu işlemlerin sonuçlandırılmasının yetkili mercilerce ilgili internet haber sitesine bildirilmesine kadar soruşturma veya kovuşturma konusu yayının kaydının saklanması zorunlu olduğu düzenlenmektedir.

MADDE 7- Maddeyle, internet haber siteleri 5187 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi kapsamına alınmaktadır. Bu doğrultuda, internet haber sitelerinde cevap ve düzeltme hakları açık bir şekilde teminat altına alınmış ve içeriğin yayından çıkarılması ile erişimin engellenmesi durumlarında da düzeltme ve cevap metninin bir hafta süre ile yayınlanmaya devam edileceği belirtilmiştir.

MADDE 8- 5187 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin başlığı “Teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymama” olarak değiştirilmekte ve aynı maddede yer alan basımcı ibaresinden sonra gelmek üzere “ile teslim ve muhafaza yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlu müdürü” ibaresi eklenmektedir. Böylece teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymayan internet haber siteleri için de müeyyide getirilmiş olmaktadır.

MADDE 9- 5187 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinde, günlük süreli yayınlar ve diğer basılmış eserler yönünden dava açma süreleri ve bu sürelerin ne zaman başlayacağına ilişkin hükümler bulunmakta olup internet haber siteleri de bu madde kapsamına alınmak suretiyle belirsizlik giderilmektedir.

MADDE 10- Ek 1 inci maddeyle, basın kartı başvurusunun 14 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde düzenlenen görevine uygun bir şekilde İletişim Başkanlığına yapılacağı ve basın özgürlüğünü güçlendirmek amacıyla basın kartının resmi nitelikte bir kimlik belgesi olduğu vurgulanarak basın kartı türlerinin neler olduğu düzenlenmiştir.

MADDE 11- Ek 2 nci maddeyle, yargı kararları doğrultusunda basın kartının basın ve ifade özgürlüğüyle ilişkilendirilmesi sebebiyle basın kartının kimlere verileceğinin kanunla düzenlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 12- Ek 3 üncü maddeyle, yargı kararları doğrultusunda basın kartının basın ve ifade özgürlüğüyle ilişkilendirilmesi sebebiyle basın kartı verilecek kişilerde aranacak şartların kanunla düzenlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 13- Ek 4 üncü maddeyle, yabancı medya mensuplarının basın kartını hangi şartlarda alacağı düzenlenerek, basın kartı alım işlemlerinde karşılıklılık esasının da gözetileceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 14- Ek 5 inci maddeyle, basın kartı başvurularını değerlendirecek Komisyonun kimlerden teşekkül edeceği, üye sayısı, görev süresi ile Komisyonun başvuru sahibinin niteliklerini, mesleki çalışmalarını, eserlerini, ödülleri değerlendirerek basın kartı taşıyıp taşımayacağını takdir edeceği düzenlenmiştir.

MADDE 15- Ek 6 ncı maddenin birinci fıkrasıyla basın kartı sahibinin sahip olması gereken nitelikleri kaybettiğinin anlaşılması halinde bu durumda Komisyon değerlendirmesine gerek kalmadığından basın kartının Başkanlıkça iptal edilmesi öngörülmüştür.

Ek 6 ncı maddenin ikinci fıkrasıyla ise yargı kararları doğrultusunda hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri dikkate alınarak basın kartı sahibinin basın ahlâk esaslarına aykırı faaliyet ve davranışlarda bulunması halinde basın kartlarının Komisyon kararıyla iptal edileceği öngörülmüştür.

MADDE 16- Ek 7 nci maddeyle basın kartı sahibinin gerekli nitelikleri kaybettiğinin anlaşılması neticesinde basın kartının iptal edilmesi halinde iptal tarihinden itibaren bir yıl; basın ahlâk esaslarına aykırı faaliyet ve davranışlarda bulunması neticesinde iptal edilmesi halinde ise beş yıl süre boyunca yeniden basın kartı düzenlenemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Son fıkrada ise adli sicil kaydında basın kartı verilmesine engel bir suçtan mahkumiyeti bulunan kişilere bu

mahkumiyetler adli sicil kaydından silinmedikçe veya yasaklanmış hakların geri verilmesine karar verilmedikçe basın kartı düzenlenmeyeceği vurgulanmıştır.

MADDE 17- Ek 8 inci maddeyle, basın kartlarının şekli, medya kuruluşlarında aranacak şartlar, kontenjanlar, Komisyon üyelerinin belirlenmesi, çalışma ve karar alma usulleri, başvuru türleri ile başvuruda istenilecek belgeler Başkanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

MADDE 18- Geçici madde 4 ile 5187 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle ilgili tarafların uyum sağlaması için üç aylık süre öngörülmüştür ve Cumhuriyet Başsavcılıklarında bulunan kayıtların, bu konuda görev yapan Basın İlan Kurumuna verilmesi düzenlenmiştir. Ayrıca maddeyle bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayıma girdiği tarihten önceki basın kartı yönetmelikleri gereği verilen basın kartı sahiplerinin kazanılmış haklarını korumak amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 19- Maddede yapılan değişiklikle, 195 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yer alan 36 kişilik Basın İlan Kurumu Genel Kuruluna, resmi ilan yayınlayacak internet haber sitelerinden 2, Cumhurbaşkanınca belirlenecek 2, Radyo, Televizyon ve internet siteleriyle ilgili işlemler gerçekleştiren BTK ve RTÜK'ten 2 temsilci eklenmektedir. Bu şekilde Kurum Genel Kurulu üye sayısı 42'ye çıkmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan ilk 'Ege' ibaresi, büyük bir coğrafi bölgeyi ifade etmesi ve bölgedeki hangi üniversiteden Genel Kurula temsilci alınacağına yönelik olası yorum farklarının önüne geçmek amacıyla 'Dokuz Eylül' olarak değiştirilmektedir. Ayrıca maddeye Kurum Yönetim Kurulunun, Genel Kurulun yeni temsilcilerinin seçilememesi halinde mevcut üyelerin görevlerinin devam etmesine yönelik cümle eklenmektedir. Kurumun ülke genelinde görevli olmasıyla tüm Anadolu gazetelerinin kayıtları Basın İlan Kurumunda tutulduğundan Anadolu gazete sahipleri temsilcileri seçiminin Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı yerine Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 20- Resmi ilan ve reklam verilebilecek internet haber sitelerinin de Kurumun internet siteleri üzerinden kamuoyuna duyurulması amacıyla 195 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin başlığı ve birinci fıkrası değiştirilmiştir.

MADDE 21 - Maddeyle, 195 sayılı Kanunun 45 inci maddesinden sonra gelmek üzere Üçüncü Bölümüne "İnternet Haber Sitelerinde Yayınlanacak Resmi İlan ve Reklamlar" üst başlıklı "Üçüncü Kısım" ilave edilerek, "Kapsam ve esaslar" başlıklı 45/A maddesi ihdas edilmektedir. Böylelikle internet haber sitelerinde resmi ilan ve reklamların Basın İlan Kurumu aracılığıyla yayınlatabilmesine imkan sağlanması, Kurum aracılığıyla yayınlanan ilanların kopyalanması veya ticari faaliyete konu edilmesi durumlarına dair usul ve esasların tespit edilmesi için Genel Kurula yetki verilmesi, kamuya ait ilanlara vatandaşların tek merkezden kolayca ulaşabilmesi ve Basın İlan Kurumu İlan Portalına hukuki statü kazandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 22- İnternet haber sitelerinde resmi ilan ve reklam yayınlattılması görevi Basın İlan Kurumuna verildiğinden, 195 sayılı Kanunun 49 uncu maddesine göre gazete ve dergiler için uygulanan müeyyidelerin internet haber sitelerine de uygulanması amacıyla maddede yer alan gazete ve dergi ibarelerinden sonra gelmek üzere internet haber siteleri ibareleri eklenmiştir. Ayrıca müeyyide uygulanan gazete, dergi ve internet haber sitelerinin başvuracağı yargı mercii konusunda tereddütlerin giderilmesi amacıyla başvurulacak mahkeme yeri, Kurum Genel Müdürlüğünün bulunduğu yerdeki en yüksek dereceli asliye hukuk hakimliği olarak değiştirilmiş, on beş gün olan mahkemenin karar verme süresi kaldırılarak konuya ilişkin basit yargılama usulü getirilmiştir.

MADDE 23- Resmi ilan ve reklam yayınlayacak internet haber sitelerinin taşınması gereken vasıflar ve yerine getirmesi gereken sorumluluklar ile yayına ilişkin usul ve esasların Basın İlan

Kurumu Genel Kurulu tarafından altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenmesi amacıyla 195 sayılı Kanuna geçici 9 uncu madde eklenmektedir.

MADDE 24- Basın kartına ilişkin hususların Basın Kanunu içerisinde düzenlenmesi öngörüldüğünden 5510 sayılı Kanunda uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

MADDE 25- Maddeyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amaçlanmaktadır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 114 ve 126 ncı maddeleri kapsamındaki taşınır/taşınmaz satışlarının gazete yoluyla ilan edilip edilemeyeceğinin takdir yetkisi anılan 114 üncü madde uyarınca ilgili icra memurluklarının tasarrufuna bırakılmıştır. İcra memurları tarafından ifa edilen bu yetkiden kaynaklanan uygulamalardaki farklılıkların giderilmesi, bu ilanların internet haber sitelerinde de yayınlanması amacıyla maddeye eklemeler yapılmaktadır. Bu doğrultuda satışa konu mallar için yapılacak ilanın kapsamını belirlemek üzere eşik değerler getirilmekte ve böylece satışı yapılacak mala rağbetin artması, değerinin altında satış yapılmasının önüne geçilmesi, şeffaflığın sağlanması maksadıyla etkin şekilde duyuru müessesesi kurulması amaçlanmaktadır. Diğer taraftan vatandaşların icra, ihale, tebligat ve personel alımlarına ilişkin ilanlara tek merkezden kolayca ulaşabildiği Basın İlan Kurumu İlan Portalında da ücretsiz yayın yapılması sağlanmaktadır.

MADDE 26- Resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amacıyla 2886 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde geçen 'gazete' ibarelerinin yanına 'internet haber sitesi' ibareleri eklenmektedir.

MADDE 27- Resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amacıyla 4734 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde geçen 'gazete' ibarelerinin yanına 'internet haber sitesi' ibareleri eklenmektedir.

MADDE 28- Maddenin (a) bendiyle, 5187 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde düzenlenen "Cezai sorumluluk" hükmüne internet haber siteleri ibaresi, 13 üncü maddesinde düzenlenen "Hukukî sorumluluk" hükmüne internet haber siteleri ibaresi eklenmektedir. Diğer taraftan, 5187 sayılı Kanunun 15, 18, 20, 21 ve 27 nci maddelerinde de değişiklikler yapılmaktadır.

Maddenin (b) bendiyle, internet haber siteleri çalışanları da, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun kapsamına alınmaktadır.

Maddenin (c) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amacıyla 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2/A maddesinde geçen 'gazete' ibaresinin yanına 'internet haber sitesi' ibaresi eklenmektedir.

Maddenin (ç) bendiyle, 2004 sayılı Kanunun 166 ncı maddesinde değişiklik yapılarak resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amaçlanmaktadır.

Maddenin (d) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amacıyla 7201 sayılı Tebligat Kanununun 29 uncu maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin (e) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amacıyla 213 sayılı Kanunun 104 üncü maddesinde geçen 'gazete' ibarelerinin yanına 've bir internet haber sitesinde' ibareleri eklenmektedir.

Maddenin (f) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlanması amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 47 nci maddesinde geçen 'Resmi Gazete' ibaresinin yanına 'internet haber sitesi' ibaresi

eklenmektedir. Gazetelerde yayınlatılan resmi ilanların tamamı gazetelerin internet haber sitesinde ve Basın İlan Kurumu İlan Portalında ücretsiz yayınlatılmaktadır. Basın İlan Kurumu İlan Portalı Yönetmeliğine göre bu şekilde üç mecrada yayınlanan ilanlar için tek ücret alınmaktadır. Personel alımı ilanlarının vatandaşların tek merkezden kolayca ulaşabilmesi amacıyla Basın İlan Kurumu İlan Portalında da yayınlatılması amaçlanmaktadır.

Maddenin (g) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 1163 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde geçen 'gazete' ibaresinin yanına 'internet haber sitesi' ibaresi eklenmektedir.

Maddenin (ğ) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 2911 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde geçen 'gazeteler' ibaresinin yanına 'internet haber sitesi' ibaresi eklenmektedir.

Maddenin (h) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 2942 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde geçen 'gazete' ibaresinin yanına 'internet haber sitesi' ibaresi eklenmektedir. Ayrıca maddenin (h) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 2942 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde geçen 'gazete' ibaresinin yanına 'internet haber sitesi' ibaresi eklenmektedir.

Maddenin (ı) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 3011 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin (i) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 3402 sayılı Kanunun 2 ve 22 nci maddelerinde geçen 'gazete' ibarelerinin yanına 'internet haber sitesi' ibareleri eklenmektedir.

Maddenin (j) bendiyle; 4706 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde değişiklik yapılarak resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amaçlanmaktadır.

Maddenin (k) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 4721 sayılı Kanunun 713 üncü maddesinde geçen 'gazete' ibaresinin yanına 'internet haber sitesi' ibaresi eklenmektedir.

Maddenin (l) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde de yayınlatılması amacıyla 6102 sayılı Kanunun çeşitli maddelerinde geçen 'gazete' ibarelerinin yanına 'internet haber sitesi' ibareleri eklenmektedir.

Maddenin (m) bendiyle, resmi ilanların, şartları Basın İlan Kurumu Genel Kurulunca belirlenecek internet haber sitelerinde ve gazetede yayınlatılması amacıyla 7223 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 29- Düşünce ve kanaat (ifade) özgürlüğü, kamusal tartışma ve kanaat oluşumunu mümkün kılarak demokratik toplumun oluşmasına katkı sağlayan temel hakların başında yer almaktadır. İfade özgürlüğünün temeli ve zemini, doktrinde "fikirler pazarı" olarak nitelendirilmektedir. Demokratik toplumun vazgeçilmezleri olan çoğulculuk, hoşgörü ve açık fikirlilik; bireyin kendisini geliştirmesine, dolayısıyla toplumun ilerlemesine yol açan en temel gerekliliklerdir. Bu gereklilikler ise ifade özgürlüğünün alt yapısını oluşturmaktadır. İfade özgürlüğü, haber ya da bilgiye ulaşma hakkı, kanaat sahibi olma hakkı ve kanaati açıklama hakkı olmak üzere üç unsurdan oluşmakta ve bu alanları korumaktadır. Haber ya da bilgiye ulaşma hakkı; bireylerin iletişim araçlarını özgürce kullanabilmelerine, haber ve bilgi kaynaklarına kolayca erişebilmelerine ve fikirler pazarında yer alan farklı görüşler arasından diledikleri seçimi yapabilmelerine, böylece kendilerine ait (özgün) düşünce ve kanaatlerini oluşturabilmelerine imkân sağlamaktadır.

Özünde, negatif statü haklarından olan ifade özgürlüğü, devletler için negatif yükümlülük getirmektedir. Bunun yanı sıra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının ve Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru incelemelerinin etkisiyle temel hak ve özgürlüklerin günümüzde ulaştığı seviye, ifade özgürlüğü bakımından devletlerin pozitif yükümlülüklerini de ortaya

koymaktadır. Gelişmekte olan bu pozitif yükümlülüğün, özgürlüklerin önünü açmak ve geliştirmek yönünde olacağına şüphe bulunmamaktadır.

Teknolojik gelişmelerin ve internetin yaygınlaşmasına bağlı olarak ciddi rağbet gören dijital platformlar, daha çok “içerik” olarak nitelendirilebilecek bilgi veya haberlerin yayılma hızını öngörülemeyen biçimde artırmış ve bu içeriklerin zihin süzgecinden geçme, analiz etme ve değerlendirme süresini oldukça kısaltmıştır. Bu noktada, internetin sağladığı anonim ortam yalan, yanlış veya manipülatif içeriklerin artmasına neden olmuştur. Bilhassa, özel saiklerle oluşturulup organize bir biçimde yayılan içerikler veya bot hesaplar aracılığıyla yapılan paylaşımlar, internet ortamındaki dezenformasyonu hızlı bir biçimde artırmaktadır. Bu şekilde maksatlı bir biçimde oluşturulan uydurma içerikler, fikirler pazarındaki ürün güvenliğini olumsuz etkilemekte, bireylerin kanaat oluşumunu manipüle etmekte ve özgür düşünceyi ipotek altına alarak demokratik ortamın masumiyetini zedelemektedir. Sonuçta, kişilerin habere veya bilgiye erişimini kolaylaştırmaya yönelik mekanizmalar ve imkânlar geliştirilirken, haber veya bilginin güvenliği sağlanarak, özgür ve özgün fikirlerin demokratik ortamda çatışmasına ya da yarışmasına yönelik tedbirlerin alınması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Maddeyle, sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli olacak şekilde alenen yaymak suç olarak düzenlenmektedir. Fiilin, “kamu barışını bozmaya” elverişli olması aranarak, bu suçun somut tehlike suçu olduğu vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra “dezenformasyon” olarak nitelendirilen bu fiillerin, kişilerin bireysel kanaatlerini açıklama veya haber verme haklarıyla karıştırılmaması için fiilin, halk arasında endişe, korku veya panik yaratma saikiyle gerçekleştirilmesi ilave bir unsur olarak aranmaktadır. Belirtmek gerekir ki, dezenformasyona konu içerik, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili doğrudan asılsız bir bilgi olabileceği gibi tahrif edilmiş bir bilgi de olabilecektir. Kamu barışına yönelik suçlar kapsamında ihdas edilen bu suçun, Bölümde yer alan diğer suçlardan daha farklı bir alanı düzenlediğinde şüphe bulunmamaktadır. Ayrıca suçun, failin gerçek kimliğini gizlemek suretiyle veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hali, cezada artırım sebebi olarak öngörülmektedir.

MADDE 30- Teklif ile, Türk Ceza Kanununda ihdas edilen “Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma” başlıklı 217/A maddesi bakımından temyiz kanun yoluna başvurulabilmesine imkan tanınmaktadır.

MADDE 31- Erişim Sağlayıcıları Birliği, 5651 sayılı Kanunun 6/A maddesi ile erişimin engellenmesi kararlarının uygulanmasında koordinasyon görevini ifa etmek amacıyla 2014 yılında kurulmuştur. İnternetin dinamik ve gelişmekte olan yapısı nedeniyle gerek kurumların gerekse mevzuatın uyumluluğu açısından değişikliklerin ve yeniliklerin yapılması kaçınılmazdır.

5651 sayılı Kanun ve diğer özel kanunlarda internet ortamına yönelik getirilen yeni düzenlemeler nedeniyle Birliğin görev ve yetki alanının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Birlik kuruluş itibarıyla sadece erişimin engellenmesi kararlarının uygulanması hususunda görev ile donatılmış iken 2020 yılında 7253 sayılı Kanun ile 5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde yapılan değişiklik sonrası içeriğin çıkarılması kararlarının içerik ve yer sağlayıcılara bildirilmesi konusunda da görevli kılınmıştır. Bu kapsamda, birinci fıkra kapsamında yapılan değişikliklerle, 6/A maddesinin 2014 yılında yürürlüğe girmesinden sonra Kanuna 2015 yılında eklenen 8/A maddesinin uygulamasında yaşanan fıkra metninden kaynaklanan tereddüt giderilmiş, Birliğin görev alanı erişimin engellenmesi kararları ile birlikte içeriğin çıkarılması kararlarının uygulanması ile ilgili 5651 sayılı Kanun ve diğer özel kanunlarda yapılan değişiklikleri de kapsayacak şekilde yeniden belirlenmektedir.

İnternetin hayatımıza kattığı sayısız faydalarının yanında kullanıcılar için ve özellikle korunmaya muhtaç durumda olan çocuklar için taşıdığı risk ve zararların varlığı da kabul edilen bir gerçektir. İnternetin riskleri ve zararları ile mücadelenin sadece erişimin engellenmesi ve içeriğin

çıkarılması yoluyla yapılamayacağı, internetin kullanımı konusunda kullanıcıların bilinçlendirilmesinin de bir o kadar önem taşıdığı aşıkardır. Üçüncü fıkra kapsamında yapılan değişiklikle, internet hizmetini kullanıcılara doğrudan sunan erişim sağlayıcılardan müteşekkil bir yapı olan Birliğin görev ve faaliyet alanı, internetin bilinçli ve güvenli kullanımı yönünde aktif olarak çalışmalar yürütmesi amacıyla yeniden düzenlenmektedir.

Erişimin engellenmesi kararları, uygulanmak üzere Birliğe gönderilmekte ve kararların uygulanmasında koordinasyon görevini yürütmekte olan Birlik tarafından kararların gereğini yerine getirmede doğrudan yükümlülüğü bulunan erişim sağlayıcılara bildirilmektedir. Kararların Birliğe tebliği ile erişim sağlayıcıların da yasal sorumluluğu başlamaktadır. Yedinci fıkra kapsamında yapılan değişiklikle, Birlik ile erişim sağlayıcılar arasında kararların bildirim noktasında doğru ve hızlı bir şekilde veri akışının sağlanmasını teminen gerekli yazılım ve donanımın erişim sağlayıcılar tarafından kurulması yükümlülüğü getirilmektedir.

Birliğin tüzükle belirlenen farklı faaliyet alanlarında çalışması neticesinde elde edeceği gelirlerin ya da Birliğe faaliyet alanlarında kullanmak üzere yapılacak bağışların da gelir olarak kabulü için dokuzuncu fıkra yeniden düzenlenmektedir.

Onbirinci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, Erişim Sağlayıcıları Birliğine, kendisine gelen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine yönelik mahkeme kararlarını, 5651 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen ve daha hızlı iletişimi sağlayan elektronik posta yoluyla ilgili içerik veya yer sağlayıcılarına bildirme imkânı sağlanmaktadır.

MADDE 32- İnternetin dağınık ve dinamik yapısı nedeniyle içerik veya yer sağlayıcının nerede bulunduğu tespitinde yaşanan sorunların ve buna bağlı olarak ortaya çıkan yetki tartışmasının giderilmesi ve katalog suçlarla daha etkin mücadele edilebilmesi amacıyla yurt içi yurt dışı ayrımı kaldırılarak Başkanın engelleme yetkisinde yeknesaklık sağlanmış olacaktır. (Örneğin; yurt dışındaki bir intihara yönlendirme içeriğine müdahale edebilen Başkan, yurt içindeki intihara yönlendirme içeriğine de müdahale edebilecektir.) Maddeye, eklenen (ç) bendiyle, Milli İstihbarat Teşkilatının faaliyetleri ve personeline yönelik suç teşkil eden içerikler katalog suçlar kapsamına dahil edilmiştir.

MADDE 33- Hakim tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararına konu içeriklerin başka internet adreslerinde de yayınlanması halinde ilgilinin başvurusu üzerine mevcut karardaki içeriklerle aynı olduğu tespit edilen içerikler için yeni bir mahkeme kararı aranmaksızın mevcut karar uygulanmaktadır. Mevcut karar uygulandığında etkilenen ve kararda yer almayan internet sitesinin Birliğe yaptığı müracaatın kabulü halinde yapılan işlemlerin yargısal denetimi konusunda uygulamada yaşanan tereddütler giderilmekte ve Anayasa Mahkemesinin bu madde ile ilgili olan bireysel başvuru kararındaki değerlendirmeleri de karşılanmaktadır. Zira söz konusu işlem için idari yargıda iptal davası açılarak sonuç alınmaya çalışıldığı gibi; direkt mevcut kararı veren sulh ceza hakimliğine de itiraz edilebilmektedir.

Kaldı ki mevcut karara konu içerikler hakkında kişilik haklarının ihlali yönünden değerlendirmeyi yapan hakimliğin, Birliğin mevcut kararı başkaca internet adreslerine uygulaması hakkında da değerlendirme yapması usul ekonomisi açısından da yerinde olacaktır. Birlik tarafından müracaatın kabul edilmemesi halinde ise içeriğin kişilik haklarını ihlal edip etmediği hususunda yeni bir değerlendirme yapılması gerekeceğinden bu değerlendirmenin hakim tarafından yapılması maddenin amacına uygun olacaktır. Ayrıca maddenin dördüncü fıkrası gereği internet sitesinin tümüne yönelik erişimin engellenmesi kararı gerekçesiyle birlikte hakim tarafından verilebildiğinden bu fıkra kapsamındaki uygulama sadece içeriğe yönelik (URL) erişimin engellenmesi ile sınırlandırılmıştır.

MADDE 34- Birinci fıkra kapsamında yapılan değişiklikle, kullanıcılar ve yetkili merciler ile sosyal ağ sağlayıcılar arasında muhataplık ilişkisini güçlendirmek suretiyle kişilik haklarının korunmasına yönelik daha etkin bir mekanizmanın oluşturulması amaçlanmaktadır.

Dördüncü fıkra kapsamında yapılan değişiklikle, 29 Temmuz 2020 tarihli ve 7253 sayılı Kanun ile sosyal ağ sağlayıcılara getirilen raporlama yükümlülüğü genişletilerek sosyal ağ sağlayıcıların bağımsız ve tarafsız bir şekilde kullanıcılara eşit hizmet verme yönündeki politikalarının ve başlık etiketleri, öne çıkarılan veya erişimi azaltılan içeriklere ilişkin algoritmalarının raporlara yansıtılmasının sağlanması ve reklam kütüphanesi oluşturmak suretiyle şeffaflığın artırılması hedeflenmektedir.

Beşinci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, belirli suçlara ilişkin olarak yürütülen yargılama faaliyetleri kapsamında sosyal ağ sağlayıcıların adli mercilere bilgi vermemesi neticesinde soruşturma ve kovuşturmanın akamete uğramasının önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Belirtmek gerekir ki, bu düzenleme sosyal ağ sağlayıcılarının diğer suçlara ilişkin olarak, yargı mercilerine bilgi verme yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır.

Yedinci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, sosyal ağ sağlayıcıların, çocuklara yönelik ayrıştırılmış hizmet sunmasının sağlanması suretiyle çocukların sosyal ağlarda daha etkin korunması hedeflenmektedir.

Onuncu fıkra ile getirilen düzenlemeyle, Kanunun 8 ve 8/A maddeleri kapsamında Başkan tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarının sosyal ağ sağlayıcılar tarafından yerine getirilmemesi durumuna dair ilave yaptırımlar öngörülmektedir.

Onbirinci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, Kanun kapsamında Başkan tarafından verilen idari para cezalarının yasal süresinde ödenmemesi durumunun bir yıl içinde birden fazla gerçekleşmesi halinde sosyal ağ sağlayıcıya yaptırım getirilmektedir.

Onikinci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, reklam yasağı kararının etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla reklam yasağına aykırı davranan Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilere idari yaptırım getirilmektedir.

Onüçüncü fıkra ile getirilen düzenlemeyle, sosyal ağlarda kullanıcı haklarının daha etkin korunması hedeflenmektedir.

Onbeşinci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, sosyal ağ sağlayıcının, başlık etiketleri veya öne çıkarılan içerikler aracılığıyla ortam sağladığı başkasına ait yayın yoluyla işlenen suçtan, yayını sunuş biçiminden kullanıcının söz konusu yayına ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise sorumlu tutularak suçlarla etkin mücadele edilmesi hedeflenmektedir.

Onaltıncı fıkra ile getirilen düzenlemeyle, sosyal ağ sağlayıcıların kişilerin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokan içeriğe ve içeriği oluşturana ilişkin bilgileri yetkili kolluk birimleriyle paylaşma yükümlülüğü getirilmektedir.

Onsekizinci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, sosyal ağ sağlayıcının Kanun kapsamındaki yükümlülüklerine uyumuna ilişkin yerinde ve etkin inceleme mekanizması kurulmasına imkan sağlanmaktadır.

Ondokuzuncu fıkra ile getirilen düzenlemeyle, sosyal ağ sağlayıcının olağanüstü durumlarda alacağı tedbirlere ilişkin kriz planı oluşturma ve Kuruma bildirme yükümlülüğü getirilmektedir.

Yirminci fıkra ile getirilen düzenlemeyle, kullanıcı verilerini barındırma, çocuklara özgü ayrıştırılmış hizmet sunma konusunda gerekli tedbirleri alma, kullanıcı haklarının korunması gibi 5651 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin altıncı, yedinci, onüçüncü, onaltıncı, onsekizinci ve ondokuzuncu fıkralarında yer alan belirli yükümlülükleri yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya idari para cezası yaptırımını öngörülmektedir.

MADDE 35- Sosyal platformlarda, kişisel hak ve özgürlüklerin etkili bir biçimde korunması amacıyla, maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden önce temsilci belirlemiş olan sosyal ağ sağlayıcının bu Kanunla getirilen yükümlülükleri altı ay içinde tamamlamaması durumuna ilişkin geçiş düzenlemesi yapılmaktadır.

MADDE 36- Hâlihazırda, internet tabanlı hizmet veya OTT (Over The Top) olarak isimlendirilen uygulamalar üzerinden internet kullanıcılarına temel olarak sesli, yazılı, görsel iletişim

sağlamak amacı ile sunulan elektronik haberleşme hizmetlerinin tanımlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu nedenle, “şebekeler üstü hizmet” ve “şebekeler üstü hizmet sağlayıcı” kavramları tanımlara eklenmektedir.

MADDE 37- 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu çerçevesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (Kurum) tarafından yetkilendirilen işletmeciler, ilgili mevzuat çerçevesinde kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesini teminen bazı yükümlülükler (tüketici hakları, kişisel verilerin korunması, hizmet kalitesi, raporlama, mali yükümlülükler gibi) tabi tutulmaktadır. Bununla birlikte şebekeler üstü (Over The Top (OTT) - İnternet Tabanlı) hizmetler olarak da ifade edilebilen bazı hizmetlerde, Türkiye’de yerleşik olmamakla birlikte, yurtdışından internet üzerinden sesli, yazılı ve görsel iletişim hizmeti sunulabilmektedir. Türkiye’deki herhangi bir mevzuata tabi tutulmadan sunulan bu hizmetler, Kurum tarafından yetkilendirilen ve benzer hizmeti sunan işletmeciler açısından haksız rekabet oluşturabilmektedir. Bu kapsamda Kuruma bu hizmetlere ilişkin gerekli düzenlemeleri yapma ve ilgili tedbirleri alma hususunda yetki verilmektedir.

Düzenlemenin ikinci cümlesi ile şebekeler üstü hizmet sağlayıcıların ülkemizdeki faaliyetlerinin muhataplığının sunulan hizmetin kapsamına göre anonim şirket veya limited şirket statüsündeki tam yetkili temsilcileri vasıtası ile Kurumca yapılacak yetkilendirme çerçevesinde yürütmeleri hedeflenmiştir.

Ayrıca, şebekeler üstü hizmet sunanların hak ve yükümlülüklerinde Ulusal Numaralandırma Planında yer alan numaralar ile haberleşme imkanı sunup sunmamasına, Türkiye’deki kullanıcı sayısına veya günlük erişim sayısına bakılarak farklılaştırma yapılabileceğine ilişkin açık düzenleme yapılmaktadır. Bununla birlikte Kurumun elektronik haberleşme sektörüne ilişkin görev alanına yönelik tüm düzenlemelerin şebekeler üstü hizmet sağlayıcılara uygulanamayacağı hususlar bakımından (arabağlantı, abonelik sözleşmelerinin kurulması gibi) yeni düzenlemeler yapılması gerekeceğinden Kuruma bu görev alanı dahilinde düzenleme yapma ve şebekeler üstü hizmet sağlayıcılara da bu düzenlemeye uyma yükümlülüğü getirilmektedir. Bununla birlikte, söz konusu hizmet sağlayıcılarının Kuruma göndereceği bilgilerin belirlenmesi hedeflenmiştir.

MADDE 38- Şebekeler üstü hizmet sağlayıcılarının 5809 sayılı Kanun kapsamına alınmasına bağlı olarak 5809 sayılı Kanunda öngörülen yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde uygulanacak yaptırımlar düzenlenmektedir.

Bu kapsamda; uygulanabilecek diğer yaptırımların yanı sıra yurtdışı merkezli şebekeler üstü hizmet sunanlar hakkında caydırıcı tedbirler ancak ilgili hizmete erişim engeli ile alınabileceğinden, bu hususa yönelik de yaptırım hükmü getirilmektedir.

Şebekeler üstü hizmet sağlayıcılar bakımından internet trafiği bant genişliğinin daraltılmasına veya erişimin engellenmesine yönelik olarak getirilen yaptırımın Kurum tarafından uygulanmasında 5809 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin onikinci fıkrası ile uyumlu olması gözetilmiştir.

MADDE 39- Yürürlük maddesidir.

MADDE 40- Yürütme maddesidir.

BASIN KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde, ikinci fıkrasında yer alan “yayımını” ibaresi “yayımı ile internet haber sitelerini” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun amacı, basın özgürlüğü ve bu özgürlüğün kullanımı ile basın kartına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.”

“Basın kartı düzenlenmesi bakımından basın kartı talep eden medya mensupları ve enformasyon görevlileri bu Kanun kapsamına dahildir.”

MADDE 2- 5187 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “yayınlamını” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet haber sitelerini” ibaresi; (ı) bendine “karikatürü yapanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “görsel veya işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni,” ibaresi ve fıkraya (l) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“m) İnternet haber sitesi: İnternet ortamında, belirli aralıklarla haber veya yorum niteliğinde yazılı, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapmak üzere kurulan ve işletilen süreli yayımı,

n) Basın kartı: Bu Kanunda belirtilen kişilere, Başkanlıkça verilen kimlik kartını,

o) Başkan: İletişim Başkanı,

ö) Başkanlık: İletişim Başkanlığı,

p) Komisyon: Basın Kartı Komisyonunu,

r) Medya mensubu: Radyo, televizyon ve süreli yayınların basın-yayın faaliyeti yürüten çalışanlarını,

s) Enformasyon görevlisi: Kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri Devlet enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personelini,”

MADDE 3- 5187 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İnternet haber sitelerinde ayrıca, faaliyet gösterdiği iş yeri adresi, ticari unvanı, elektronik posta adresi, iletişim telefonu ve elektronik tebligat adresi ile yer sağlayıcısının adı ve adresi kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurulur.

İnternet haber sitelerinde bir içeriğin ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihleri, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilir.”

MADDE 4- 5187 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yönetim yerinin bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığına” ibaresi “Basın İlan Kurumuna” şeklinde, birinci ve dördüncü fıkralarda yer alan “Cumhuriyet Başsavcılığı” ibareleri “Basın İlan Kurumu” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasına “türü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve elektronik tebligat adresi” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 5187 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Cumhuriyet Başsavcılığı” ibareleri “Basın İlan Kurumu” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya “durdurulmasını” ibaresinden sonra gelmek üzere “İstanbul” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Birinci fıkrada düzenlenen yayım durdurma müeyyidesi internet haber siteleri bakımından uygulanmaz. İnternet haber sitesinin bu madde hükmüne uymaması halinde, Basın İlan Kurumu iki hafta içinde eksikliğin giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini internet haber sitesinden ister. İstem iki hafta içinde yerine getirilmemesi durumunda, Basın İlan Kurumu internet haber sitesi vasfının kazanılmadığının tespiti amacıyla İstanbul asliye ceza mahkemesine başvurur. Mahkeme en geç iki hafta içinde kararını verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

Başvurunun kabul edilmesi halinde internet haber siteleri için sağlanabilecek resmi ilan ve reklam ile çalışanlarının basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkar. İnternet haber sitesi için sağlanan

hakların ortadan kaldırılması, bu Kanun ve/veya ilgili mevzuat uyarınca öngörülen yaptırımların uygulanmasına engel değildir.”

MADDE 6- 5187 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin başlığı “Teslim ve muhafaza yükümlülüğü” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İnternet haber sitesinde yayınlanan içerikler, gerektiğinde talep eden Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmek üzere doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde iki yıl süre ile muhafaza edilir.

Yargı mercileri tarafından yayının soruşturma ve kovuşturma konusu olduğunun internet haber sitesine yazılı olarak bildirilmesi halinde, bu işlemlerin sonuçlandığının bildirilmesine kadar soruşturma ve kovuşturma konusu yayın kaydının saklanması zorunludur.”

MADDE 7- 5187 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“İnternet haber sitelerinde ise zarar gören kişinin düzeltme ve cevap yazısının; sorumlu müdür, hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç bir gün içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır. Yayın hakkında verilen erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması kararının uygulanması ya da internet haber sitesi tarafından içeriğin kendiliğinden çıkarılması durumunda, düzeltme ve cevap metni ilgili yayının yapıldığı internet haber sitesinin ana sayfasında bir hafta süreyle yayımlanır.”

MADDE 8- 5187 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin başlığı “Teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymama” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasında yer alan “basımcı,” ibaresi “basımcı ile teslim ve muhafaza yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlu müdürü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 5187 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Basılmış eserler” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya internet haber siteleri” ibaresi, “günlük süreli yayınlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet haber siteleri”, ikinci fıkrasına “teslim edildiği tarihten” ibaresinden sonra gelmek üzere “, internet haber siteleri için ise habere ilişkin suç ihbarının yapıldığı tarihten” ibaresi eklenmiş ve ikinci fıkranın üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Ancak bu süreler, Türk Ceza Kanununun dava zamanaşımına ilişkin maddesinde öngörülen sürelerin yarısını aşamaz ve bu süre sonunda yayının yenilenmesi hali ile suçun temadi ettiğinin belirlendiği hallerde, dava zamanaşımı süresi tam olarak uygulanır.”

MADDE 10- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın kartı başvurusu, niteliği ve türleri

EK MADDE 1- Basın kartı başvurusu Başkanlığa yapılır.

Basın kartı, resmi nitelikte bir kimlik belgesidir.

Basın kartı türleri aşağıda sayılanlardan ibarettir:

a) Göreve bağlı basın kartı: Bir medya kuruluşuna bağlı olarak çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarına ve enformasyon görevlilerine verilen basın kartını,

b) Süreli basın kartı: Görev alanı Türkiye’yi kapsayan yabancı medya mensuplarına verilen basın kartını,

c) Geçici basın kartı: Görev alanı Türkiye’yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye’ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına verilen basın kartını,

ç) Serbest basın kartı: Geçici bir süreyle çalışmayan medya mensuplarına verilen basın kartını,

d) Sürekli basın kartı: En az on sekiz yıl mesleki hizmeti bulunan medya mensupları ve enformasyon görevlilerine ömür boyu verilen basın kartını,

ifade eder.”

MADDE 11- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın kartı alabilecek kişiler

EK MADDE 2- Basın kartı;

a) Türkiye’de faaliyet gösteren medya kuruluşlarının Türk vatandaşı medya mensuplarına,

b) Süreli yayınların sahiplerine veya tüzel kişi temsilcileri ile radyo ve televizyonların yönetim kurulu başkanlarına,

c) Medya kuruluşları adına hareket eden ve görev alanı Türkiye’yi kapsayan yabancı medya mensupları ile görev alanı Türkiye’yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye’ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına,

ç) Yurt dışında yayın yapan medya kuruluşlarının, Türk vatandaşı sahiplerine ve çalışanlarına,

d) Yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensuplarına,

e) Medya alanında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşlarında ve kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personeline,

f) Medya alanında faaliyet göstermeleri şartıyla, sendikalar ile kamu yararına faaliyette bulunduğu Cumhurbaşkanlığı kararıyla tespit edilen dernek ve vakıfların yöneticilerine, verilebilir.”

MADDE 12- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın kartı alabilecek kişilerde aranan şartlar

EK MADDE 3- Basın kartı talep edenlerin başvuruda bulunabilmeleri için;

a) 18 yaşını bitirmiş olması,

b) En az lise veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olması,

c) Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmaması,

ç) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı 5 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da şantaj, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, iftira, suç uydurma, müstehcenlik, fuhuş, hileli iflas, zimmet, irtikâp, rüşvet, kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, kamu barışına karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarından hüküm giymemiş olması,

d) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde sayılan terör suçları ile 4 üncü maddesinde sayılan terör amacı ile işlenen suçlardan veya 6 ncı maddede belirtilen suçlar ile 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca hüküm giymemiş olması,

e) Bu Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlardan hüküm giymemiş olması,

f) 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun hükümlerine uygun sözleşme yapmış olması ve mücbir sebepler dışında işten ayrıldığı tarihten itibaren bir aydan fazla olmamak üzere ara vermeden çalışması,

g) Medya faaliyeti dışında ticari faaliyette bulunmaması, şarttır.

Basın kartı talep eden süreli yayın sahipleri veya tüzel kişi temsilcileri ile radyo ve televizyonların yönetim kurulu başkanlarında, kamu kurum ve kuruluşlarında basın kartı alabilecek çalışanlarda ve yabancı basın-yayın kuruluşlarında çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarından basın kartı talep edenlerde birinci fıkranın (f) ve (g) bentlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

Sürekli ve serbest basın kartı talep edenler ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu aracılığıyla göreve bağlı basın kartı talep edenlerde birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen şart aranmaz.”

MADDE 13- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın kartı alabilecek yabancı medya mensuplarında aranan şartlar
EK MADDE 4- Basın kartı talep eden yabancı medya mensuplarına;

- a) Medya kuruluşu tarafından görevlendirildiklerini belgelendirmeleri,
- b) Türkiye’de çalışma izinlerinin olması,

c) Bağlı buldukları kuruluşun idare merkezinin bulunduğu ülkenin Türkiye’deki büyükelçilik, elçilik veya konsolosluklarından aldıkları takdim mektubunu ibraz etmeleri, halinde, karşılıklılık esası da gözetilerek Başkanlıkça basın kartı verilebilir.

31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmayan ve geçici basın kartı talep edenler hakkında da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 28/7/2016 tarih ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenen çalışma izni ile yabancı uyruklu personel çalıştırılabilir. Bu kapsamda yapılacak çalışma izni başvuruları 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde istisnai olarak değerlendirilir ve bunların Türkiye’nin taraf olduğu sosyal güvenlik sözleşmeleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan yükümlülükler kanuni süresi içinde yerine getirilir.”

MADDE 14- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın Kartı Komisyonu

EK MADDE 5- Komisyon;

- a) Başkanlığı temsilen iki üye,

b) Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere; süreli yayın organlarının sahip ve/veya çalışanlarınca kurulan basın-yayın meslek kuruluşlarından basın kartı sahibi en fazla üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye,

c) Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere; İstanbul, Ankara ve İzmir dışındaki illerde kurulu basın-yayın meslek kuruluşlarının sahip ve/veya çalışanları tarafından kurulmuş basın-yayın meslek kuruluşlarından en fazla basın kartı sahibi üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye,

ç) Sürekli nitelikte basın kartı sahipleri arasından Başkanlıkça belirlenecek bir üye,

d) Basın- yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere, ulusal düzeyde yayın yapan radyo ve/veya televizyonların yönetim kurulu başkanları ve/veya gazeteci çalışanlarınca kurulmuş olan basın-yayın meslek kuruluşlarından en fazla üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye,

e) Göreve bağlı basın kartı sahibi gazeteciler arasından Başkanlıkça belirlenecek bir üye,

f) İşçi sendikası şeklinde faaliyet gösteren sendikalardan basın kartı sahibi üyesi en fazla olan sendika tarafından belirlenecek bir üye,

g) İletişim Fakültesi dekanları veya basın kartı sahibi gazeteciler arasından Başkanlıkça belirlenecek bir üye,

olmak üzere, toplam dokuz üyeden oluşur.

Üyelerin görev süresi iki yıldır. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Komisyon, başvuru sahibinin niteliklerini, mesleki çalışmalarını, eserlerini, ödülleri değerlendirerek basın kartı taşıyıp taşımayacağına karar verir. Komisyonun kararları, Başkan tarafından onaylandıktan sonra uygulanır.”

MADDE 15- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın kartının iptal edileceği haller

EK MADDE 6- Basın kartı sahibinin, ek 3 üncü maddede yer alan niteliklere sahip olmadığının veya bu nitelikleri sonradan kaybettiğinin anlaşılması halinde basın kartı Başkanlıkça iptal edilir.

Basın kartı sahibinin, 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanununun 49 uncu maddesine göre belirlenen basın ahlâk esaslarına aykırı davranışlarda bulunması halinde Komisyon kararıyla basın kartı iptal edilir.”

MADDE 16- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın kartının iptalinin sonuçları

EK MADDE 7- Basın kartının;

a) Ek 6 ncı maddenin birinci fıkrası uyarınca iptali halinde, kart almaya engel durum ortadan kalksa dahi iptal tarihinden itibaren bir yıl,

b) Ek 6 ncı maddenin ikinci fıkrası uyarınca iptali halinde, iptal tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe yeniden basın kartı verilmez.

Birinci fıkra belirtilen süreler iptal edilen basın kartının iade edildiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

Bu Kanununun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentlerine aykırı duruma düşenlere, 25/5/2005 tarihli ve 5352 sayılı Adli Sicil Kanununun 12 nci ve/veya 13/A maddeleri uyarınca işlem tesis edildiği belirlenmedikçe basın kartı verilmez.”

MADDE 17- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Yönetmelik

EK MADDE 8- Başkanlıkça düzenlenecek olan basın kartlarının şekli, medya kuruluşlarında aranacak şartlar, kontenjanlar, Komisyon üyelerinin belirlenmesi, çalışma ve karar alma usulleri, başvuru türleri ile başvuruda istenilecek belgeler Başkanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 18- 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyet gösteren internet haber siteleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde bu Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yayımlanmakta olan süreli yayınlarla ilgili olarak Cumhuriyet Başsavcılıklarında bulunan kayıtlar, Basın İlan Kurumuna üç ay içinde devredilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulünce verilmiş olan basın kartları ek 3 üncü maddede yer alan şartları taşımaları kaydıyla geçerliliğini korumaya devam eder.”

MADDE 19- 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde, fıkranın (b) bendinde yer alan “12” ibaresi “14” şeklinde, fıkranın (c) bendinde yer alan “Ege Üniversiteleri” ibaresi “Dokuz Eylül Üniversiteleri” şeklinde, bentte yer alan “Ankara Üniversiteleri” ibaresi “Ankara Üniversitesi” şeklinde, bentte yer alan “olmak üzere toplam olarak 12 temsilci” ibaresi “Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan 1, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan 1 olmak üzere toplam olarak 14 temsilci” şeklinde ve fıkroda yer alan “36” ibaresi “42” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “Basın-Yayın Genel Müdürlüğünde kayıtlı tüm” ibaresi “resmi ilan yayınlayan” şeklinde, “Basın-Yayın Genel Müdürlüğünün” ibaresi “Genel Müdürlüğün” şeklinde değiştirilmiştir.

“a) Kurumun idaresine katılmayı kabul eden gazete ve dergi sahiplerinin kendi aralarında seçecekleri; satışı 100 binin üzerinde olanlardan 1, satışı 99.999-50 bin arasında olanlardan 1, satışı 49.999 – 10 bin arasında olanlardan 1, satışı 10 binin altında olanlardan 1, resmi ilan yayınlayan internet haber sitesi sahiplerinin kendi aralarından seçecekleri 2, İstanbul, Ankara, İzmir dışında kalan ve resmi ilan yayınlayan Anadolu gazete sahiplerinden 3, en çok üyeye sahip gazeteciler sendikası 2, İstanbul, Ankara ve İzmir’deki en fazla basın kartlı üyeye sahip gazeteci derneklerinden 1’er olmak üzere toplam olarak 14 temsilci,”

“Yeni üyeler belirlenene kadar mevcut üyelerin görevleri devam eder.”

MADDE 20- 195 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin başlığı “Gazete ve internet haber sitelerinin listesi.” şeklinde ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurum Genel Müdürlüğü, her ayın sonunda resmi ilan ve reklam verilebilecek olan mevkuteler ile internet haber sitelerinin isimlerini ve vasıflarını ihtiva eden birer listeyi, Kurumun internet siteleri üzerinden duyurur.”

MADDE 21- 195 sayılı Kanunun 45 inci maddesinden sonra gelmek üzere “Üçüncü Kısım” ve Kısma bağlı şekilde “İnternet Haber Sitelerinde Yayınlanacak Resmi İlan ve Reklamlar” ana başlığı ve aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Kapsam ve esaslar:

MADDE 45/A- Resmi Gazetede yayımlananlar hariç olmak üzere; Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve yönetmelikler uyarınca yayımlanması mecburi olan resmi ilanlar ile 29 uncu maddenin (b) fıkrasında anılan daire ve teşekküller, kanun veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan sair müesseseler veya bunların iştiraklerinin internet haber sitelerinde yayımlanacakları ilan ve reklamlar ancak Basın İlan Kurumu aracılığı ile yayımlanır.

Kurum aracılığıyla yayımlanan ilan ve reklamların, kopyalanması, yayımlanması, yayımlattırılması ve ticari faaliyete konu edilmesi Kurumun vereceği izne bağlıdır. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Kurul tarafından belirlenir.

Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve yönetmeliklere göre, Cumhurbaşkanlığına bağlı kurum ve kuruluşlar ile Bakanlıklar, bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kurum ve kuruluşların kendi internet sitesinde yayını zorunlu olan ilanlarının ayrıca Basın İlan Kurumu İlan Portalında yayımlanması zorunludur. Bu ilanların Basın İlan Kurumu İlan Portalındaki yayınından ücret alınmaz.”

MADDE 22- 195 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gazete ve dergilerle” ibaresi “gazete, dergi ve internet haber siteleri ile” şeklinde, fıkranın (a) bendinde yer alan “dergiye” ibaresi “dergi ya da internet haber sitesine” şeklinde ve (b) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(a) ve (b) bentlerinde yazılı hallerde, Yönetim Kurulu Kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren on gün içinde Kurum Genel Müdürlüğünün bulunduğu yerdeki en yüksek dereceli Asliye Hukuk Hakimliğine itiraz edilebilir. Söz konusu itirazlarda basit yargılama usulü uygulanır. Bu yargılama neticesinde verilecek karar kesindir.”

MADDE 23- 195 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“İnternet haber sitelerinde resmi ilan ve reklam yayımlayacakların sorumlulukları:

GEÇİCİ MADDE 9- İnternet haber sitelerinde resmi ilan ve reklam yayımlayacakların taşınması gereken vasıflar ve yerine getirmesi gereken sorumluluklar ile yayına ilişkin usul ve esaslar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kurum Genel Kurulu tarafından altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 24- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tablonun 16 ncı sırasında yer alan “14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine” ibaresi “9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununa” şeklinde, tablonun 17 nci sırasında yer alan “Basın Kartı Yönetmeliğine” ibaresi “5187 sayılı Basın Kanununa” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 25- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 114 üncü maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Elektronik satış portalında” ibaresi “Elektronik satış portalı ve Basın İlan Kurumu İlan Portalında” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut dördüncü fıkrasının

birinci cümlesine “Gazete” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya internet haber sitesi” ibaresi eklenmiş, mevcut beşinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gazete ve internet haber sitesi ilanları Basın İlan Kurumu aracılığıyla aşağıda belirtilen usulde yapılır.”

“Toplam muhammen bedeli beşyüzbin Türk Lirasına kadar olan satışlar için gazete veya internet haber sitesi ile ilan yapıp yapılmayacağına icra dairesince alakadarların menfaatleri dikkate alınarak karar verilir. Ancak;

1. Toplam muhammen bedeli beşyüzbin Türk Lirasının üzerinde ve iki milyon Türk Lirasının altında olanlar, satışın yapılacağı yerde yayınlanan resmi ilan yayınlama hakkını haiz bir yerel gazete veya bir internet haber sitesinde ilan edilir. Satışın yapılacağı yerde resmi ilan yayınlama hakkını haiz yerel gazete veya internet haber sitesi yönetimi bulunmaması halinde ilan, icra dairesinin belirleyeceği aynı il mülki sınırları içerisinde bulunan başka bir yayın yerinde resmi ilan yayınlama hakkını haiz bir yerel gazete veya bir internet haber sitesi aracılığıyla duyurulur.

2. Toplam muhammen bedeli iki milyon Türk Lirası ve üzerinde olanlar ise bir internet haber sitesinde veya yurt genelinde dağıtılıp satışa sunulan ve ilan talebi tarihinde günlük fiili satış elli bin adedin üzerinde olan resmi ilan yayınlama hakkını haiz bir gazetede yayımlatılır.

3. Gazete veya internet haber sitesinde yayınlanacak ilanlar eş zamanlı olarak Basın İlan Kurumu İlan Portalında da duyurulur.

4. Bu madde kapsamında Basın İlan Kurumu İlan Portalında yayınlanacak ilanlardan ücret alınmaz.

5. Bu fıkrada yer alan parasal limitler bir önceki yılın Aralık ayındaki yıllık Üretici Fiyat Endeksi esas alınarak Adalet Bakanlığı tarafından güncellenir ve her yıl 1 Şubat tarihinden geçerli olmak üzere aynı tarihe kadar Resmi Gazete’de ilan edilir. Sözü edilen parasal limitler olağanüstü hallerde yine Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile güncellenebilir.”

“Şu kadar ki, gazetede, internet haber sitesinde, elektronik satış portalında veya Basın İlan Kurumu İlan Portalında ilanı yapılan metindeki hatalar, ihale tarihi değiştirilmeksizin sadece elektronik satış portalında ilan den düzeltilir.”

MADDE 26- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (a) alt bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, alt bendin ikinci paragrafına “Gazete” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet haber sitesi” ibaresi eklenmiş, bendin (b) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkranın (2) numaralı bendine “başka,” ibaresinden sonra gelmek üzere “bir internet haber sitesi ve” ibaresi eklenmiş, bentte yer alan “bir” ibaresi “birer” şeklinde değiştirilmiş, fıkranın (4) numaralı bendine “başka gazeteler veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “internet haber siteleri ya da” ibaresi eklenmiştir.

“a) İhaleler, ihalenin yapılacağı yerde çıkan bir gazete ve bir internet haber sitesinde duyurulur.”

“b) Gazete çıkmayan veya internet haber sitesi yönetimi bulunmayan yerlerdeki ihalelerin ilanı, bu fıkranın (a) bendindeki süreler içinde Basın İlan Kurumu İlan Portalında yayınlanır.”

MADDE 27- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “gazetelerin en az ikisinde” ibaresi ile (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde yer alan “gazetelerin birinde” ibareleri “bir gazete ve bir internet haber sitesinde” şeklinde değiştirilmiş, dokuzuncu fıkrasına “aracılığıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “bir internet haber sitesi ve” ibaresi eklenmiş ve onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İhalenin yapılacağı yerde gazete çıkmaması veya internet haber sitesi yönetimi bulunmaması halinde ilan, aynı süreler içinde Basın İlan Kurumu İlan Portalında yayınlanır.”

MADDE 28- a) 5187 sayılı Kanununun 11 inci ve 13 üncü maddelerinin birinci fıkraları ile 27 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarına “Basılmış eserler” ibarelerinden sonra gelmek üzere “veya internet haber siteleri” ibareleri, 15 inci maddenin birinci fıkrasında “basılmış eserlerde” ve 20 nci ve 21 inci maddelerde “yaygın süreli yayınlarda” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve internet haber sitelerinde” ibareleri, 18 inci maddenin üçüncü fıkrasında “bu yazının” ibaresinden sonra gelmek üzere “iki internet haber sitesi ile” ibaresi eklenmiştir.

b) 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasına “gazete” ibaresinden sonra gelmek üzere “, internet haber siteleri” ibaresi eklenmiştir.

c) 9/6/1930 tarihli ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2/A maddesinin birinci fıkrasına “onbeş gün önce” ibaresinden sonra gelmek üzere “bir internet haber sitesi ile” ibaresi eklenmiş, fıkrada yer alan “bir defa” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

ç) 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 166 ncı maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “karar” ibaresi “bir internet haber sitesinde veya ilan talep” şeklinde değiştirilmiştir.

d) 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “birer gazetede ve ayrıca elektronik ortamda” ibaresi “bir gazete ve bir internet haber sitesi ve ayrıca Basın İlan Kurumu İlan Portalında” şeklinde değiştirilmiştir.

e) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 104 üncü maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendinin birinci cümlesine “gazetede” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bir internet haber sitesinde” ibaresi, bendin ikinci cümlesine “gazetelerden birinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve bir internet haber sitesinde” ibaresi eklenmiştir.

f) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasına “Resmi Gazete,” ibaresinden sonra gelmek üzere “internet haber sitesi,” ibaresi eklenmiş, fıkrada yer alan “gazetelerden” ibaresi “gazeteler ve Basın İlan Kurumu İlan Portalından” şeklinde değiştirilmiştir.

g) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “mahalli gazete” ibaresi “bir mahalli gazete ve bir internet haber sitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

ğ) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına “yerel gazeteler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve internet haber siteleri” ibaresi eklenmiştir.

h) 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “mahalli gazete çıkıyor ise, bu mahalli gazetelerden birisinde ve” ibaresi “çıkan bir gazete ve bir internet haber sitesi ile” şeklinde, fıkrada yer alan “bir” ibaresi “birer” şeklinde değiştirilmiş, Kanunun 19 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “mahalli gazetede ve” ibaresi “bir yerel gazete ve bir internet haber sitesi ile” şeklinde, fıkrada yer alan “en az bir defa” ibaresi “en az birer defa” şeklinde değiştirilmiştir.

ı) 24/5/1984 tarihli ve 3011 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanununun 2 nci maddesine “veya” ibaresinden sonra gelmek üzere “internet haber sitesi ya da” ibaresi eklenmiştir.

i) 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “varsa yerel gazetede” ibaresi “bir yerel gazete ve bir internet haber sitesinde” şeklinde, 22 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “varsa yerel gazete” ibaresi “bir yerel gazete ve bir internet haber sitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

j) 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 7 nci maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “internet” ibaresi “bir internet haber sitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

k) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 713 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “gazeteye bir defa” ibaresi “bir gazete ve bir internet haber sitesinde” şeklinde değiştirilmiştir.

1) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1000 inci maddesinin üçüncü fıkrasına “bildirmeye”, 1350 nci maddesinin birinci fıkrası ile 1384 üncü maddesinin ikinci fıkrasına “şartıyla” ve 1385 inci maddesinin birinci fıkrasına “ilan,” ibarelerinden sonra gelmek üzere “bir internet haber sitesi ve” ibareleri eklenmiştir.

m) 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 16 ncı maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “kendi internet sitesinde veya gerekli gördüğü diğer uygun yöntemlerle” ibaresi “kendi internet sitesi dahil gerekli gördüğü tüm yöntemlerle ve bir gazete veya bir internet haber sitesinde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 29- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 217 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma

MADDE 217/A- (1) Sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayan kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(2) Suçun, failin gerçek kimliğini gizlemek suretiyle veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkraya göre verilen ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 30- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 286 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine (6) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki alt bent eklenmiş ve diğer alt bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“7. Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma (madde 217/A),”

MADDE 31- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 6/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin engellenmesi kararlarının” ibaresi “8 ve 8/A maddeleri kapsamı dışındaki tüm içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine yönelik kararların” şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına “esasları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile internetin bilinçli ve güvenli kullanımı konuları da dahil olmak üzere Birliğin faaliyet alanları,” ibaresi eklenmiş, altıncı ve yedinci fıkralarında yer alan “Bu Kanunun 8 inci maddesi kapsamı dışındaki erişimin” ibareleri “Erişimin” şeklinde değiştirilmiş, yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, dokuzuncu fıkrasının birinci cümlesine “ücretlerden,” ibaresinden sonra gelmek üzere “bağış ve diğer faaliyet gelirlerinden” ibaresi eklenmiş, fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Alınacak ücretler” ibaresi “Üyelerden alınacak ücretler” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Erişim sağlayıcılar, kararların bildirim için gerekli teknik altyapıyı kurmakla yükümlüdür.”

“(11) Birlik, içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarını, ilgili içerik veya yer sağlayıcının internet sayfalarından tespit edilebilen elektronik posta adreslerine bildirebilir.”

MADDE 32- 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde veya içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsa bile, içeriği birinci fıkranın (a) bendinin (2) ve (5) ve (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde ve (c) bendinde yazılı suçları” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“ç) 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 27 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında yer alan suçlar.”

MADDE 33- 5651 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Müracaatın Birlik tarafından kabulüne karşı itiraz, kararı veren hakimliğe yapılır. İnternet sitesindeki yayının tümüne yönelik erişimin engellenmesi kararlarında bu fıkra hükmü uygulanmaz.”

MADDE 34- 5651 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiş, dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiş, maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, teselsül neticesinde oluşan altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, teselsül neticesinde oluşan dokuzuncu fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve bu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, maddeye teselsül neticesinde oluşan ondördüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, maddeye teselsül neticesinde oluşan onyedinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Temsilcinin gerçek kişi olması hâlinde bu kişinin Türkiye’de mukim ve Türk vatandaşı olması zorunludur.”

“Türkiye’den günlük erişimin on milyondan fazla olması halinde; yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcı tarafından belirlenen gerçek veya tüzel kişi temsilci, sosyal ağ sağlayıcının sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla teknik, idari, hukuki ve mali yönden tam yetkili ve sorumlu olup bu temsilcinin tüzel kişi olması halinde doğrudan sosyal ağ sağlayıcı tarafından sermaye şirketi şeklinde kurulan bir şube olması zorunludur.”

“Sosyal ağ sağlayıcıların Kuruma sundukları raporlar, başlık etiketleri, öne çıkarılan veya erişimi azaltılan içeriklere ilişkin algoritmalarına, reklam politikalarına ve şeffaflık politikalarına ilişkin bilgileri de içerir. Sosyal ağ sağlayıcı, Kurum tarafından istenen bilgileri Kuruma vermekle yükümlüdür. Sosyal ağ sağlayıcı kullanıcılarına eşit ve tarafsız davranmakla yükümlü olup Kuruma sunulacak raporda bu hususa ilişkin alınan tedbirlere de yer verilir. Sosyal ağ sağlayıcı, bu Kanun kapsamındaki suçlara ilişkin içerikler ile başlık etiketlerinin yayınlanmamasına ilişkin kendi sistem, mekanizma ve algoritmasında Kurumla işbirliği halinde gerekli tedbirleri alır ve bu tedbirlere raporunda yer verir. Sosyal ağ sağlayıcı, kullanıcılara öneriler sunarken hangi parametreleri kullandığına internet sitesinde açık, anlaşılır ve kolaylıkla ulaşılabilir şekilde yer vermekle yükümlüdür. Sosyal ağ sağlayıcı, kullanıcılara önerdiği içeriklere ilişkin tercihleri güncelleme ve kişisel verilerinin kullanılmasını sınırlandırma seçeneği sunma konusunda gerekli tedbirleri alır ve bu tedbirlere raporunda yer verir. Sosyal ağ sağlayıcı, reklamlara ilişkin içerik, reklam veren, reklam süresi, hedef kitlesi, ulaşılan kişi veya grup sayısı gibi bilgilerin yer aldığı bir reklam kütüphanesi oluşturarak bunu internet sitesi üzerinden yayınlar ve bu hususa raporunda yer verir.”

“(5) Türk Ceza Kanununda yer alan;

- a) Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
- b) Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma (madde 217/A),
- c) Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak (madde 302),
- ç) Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316),
- d) Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337),

suçlarına konu internet içeriklerini oluşturan veya yayan failere ulaşmak için gerekli olan bilgiler soruşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı, kovuşturma aşamasında yargılamanın yürütüldüğü mahkeme tarafından talep edilmesi üzerine ilgili sosyal ağ sağlayıcının Türkiye’deki temsilcisi tarafından adli mercilere verilir. Bu bilgilerin talep eden Cumhuriyet Başsavcılığı veya mahkemeye verilmemesi durumunda, ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranında daraltılması talebiyle Ankara Sulh Ceza Hakimliğine başvurulabilir. İnternet trafiği bant genişliğinin daraltılması kararı verilmesi halinde, bu karar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararın gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Sosyal ağ sağlayıcının, bu fıkra kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesi halinde yaptırımlar kaldırılır ve Kuruma bildirilir.”

“(7) Sosyal ağ sağlayıcı, çocuklara özgü ayrıştırılmış hizmet sunma konusunda gerekli tedbirleri alır.”

“(10) 8 ve 8/A maddeleri kapsamındaki idari tedbirler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun kapsamında Başkan tarafından verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğinin yerine getirilmemesi halinde, Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilerin, ilgili yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıya altı aya kadar reklam vermesinin yasaklanmasına Başkan tarafından karar verilebilir, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararı, Resmi Gazete’de yayımlanır. Başkan, reklam yasağı kararının yanı sıra içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının yerine getirilmesine kadar sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim tarafından verilen internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılmasına ilişkin kararın ilgili sosyal ağ sağlayıcıya bildirilmesinden itibaren otuz gün içinde içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının sosyal ağ sağlayıcı tarafından yerine getirilmemesi halinde, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması için Başkan tarafından sulh ceza hâkimliğine başvurulabilir. Hâkim tarafından verilen kararlar, erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Sosyal ağ sağlayıcının, içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmesi ve Kuruma bildirmesi halinde yalnızca internet trafiği bant genişliğinin daraltılması tedbiri kaldırılır.

(11) Bu Kanun kapsamında Başkan tarafından verilen idari para cezalarının yasal süresinde ödenmemesi durumunun bir yıl içinde birden fazla gerçekleşmesi halinde, Başkan tarafından yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıya Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına altı aya kadar yeni reklam vermesinin yasaklanmasına karar verilebilir, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararı, Resmi Gazete’de yayımlanır. Yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcının, idari para cezalarının tamamını ödemesi ve Kuruma bildirmesi halinde reklam yasağı kararı kaldırılır.

(12) Bu madde uyarınca verilen reklam yasağına aykırı davranan Türkiye’de mukim vergi mükellefi gerçek ve tüzel kişilere, on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanmasına Başkan tarafından karar verilebilir.

(13) Sosyal ağ sağlayıcı, kullanıcılarının haklarının korunmasına yönelik olarak Kurum tarafından yapılacak kullanıcı haklarına ilişkin düzenlemelere uymakla yükümlüdür.”

“(15) Sosyal ağ sağlayıcı, başlık etiketleri veya öne çıkarılan içerikler aracılığıyla ortam sağladığı başkasına ait yayın yoluyla işlenen suçtan, yayını sunuş biçiminden kullanıcının söz konusu yayına ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise sorumludur.

(16) Sosyal ağ sağlayıcı, kişilerin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokan içerikleri öğrenmesi ve gecikmesinde sakınca bulunması halinde, bu içeriği ve içeriği oluşturana ilişkin bilgileri yetkili kolluk birimleriyle paylaşır.”

“(18) Kurum, sosyal ağ sağlayıcının bu Kanuna uyumuna ilişkin olarak sosyal ağ sağlayıcıdan kurumsal yapı, bilişim sistemleri, algoritmalar, veri işleme mekanizmaları ve ticari tutumlar dâhil her türlü açıklamayı talep edebilir. Sosyal ağ sağlayıcı, Kurum tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri en geç üç ay içinde vermekle yükümlüdür. Kurum, sosyal ağ sağlayıcının bu Kanuna uyumunu sosyal ağ sağlayıcının bütün tesislerinde yerinde inceleyebilir.

(19) Sosyal ağ sağlayıcı, kamu güvenliğini ve kamu sağlığını etkileyen olağanüstü durumlara ilişkin kriz planı oluşturmakla ve Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

(20) Bu maddenin altıncı, yedinci, onüçüncü, onaltıncı, onsekizinci ve ondokuzuncu fıkralarındaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından bir önceki takvim yılındaki küresel cirosunun yüzde üçüne kadar idari para cezası verilebilir.”

MADDE 35- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden önce temsilci belirlemiş olan sosyal ağ sağlayıcının, ek 4 üncü maddenin birinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanun ile yapılan değişiklikle getirilen yükümlülüklerini bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde tamamlamaması durumunda, bildirim ve idari para cezalarına ilişkin hükümler uygulanmadan ek 4 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.”

MADDE 36- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“(ççç) Şebekeler üstü hizmet: İnternet erişimine sahip abone ve kullanıcılara, işletmecilerden veya sağlanan internet hizmetinden bağımsız olarak kamuya açık bir yazılım vasıtası ile sunulan; sesli, yazılı, görsel iletişim kapsamındaki kişiler arası elektronik haberleşme hizmetlerini,

(ddd) Şebekeler üstü hizmet sağlayıcı: Şebekeler üstü hizmet tanımı kapsamına giren hizmetleri sunan gerçek veya tüzel kişiyi,”

MADDE 37- 5809 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(14) Kurum, şebekeler üstü hizmet sunumuna ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya, düzenlemelerde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeksizin veya yetkilendirilmeksizin sunulan şebekeler üstü hizmetlerin sunumunun engellenmesini teminen işletmecilere yükümlülük getirilmesi dahil her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Şebekeler üstü hizmet sağlayıcılar, faaliyetlerini Türkiye’de kurdukları anonim şirket ya da limited şirket statüsündeki tam yetkili temsilcileri vasıtası ile Kurumca yapılacak yetkilendirme çerçevesinde yürütürler. Şebekeler üstü hizmet sağlayıcılar, Kurumun elektronik haberleşme sektörüne ilişkin görevleri kapsamında bu hizmete yönelik yapacağı düzenlemelere uymakla yükümlüdür. Kurum yapacağı düzenlemelerde hizmetlerin kullanıcılarına Ulusal Numaralandırma Planında yer alan numaralar ile haberleşme imkanı sunup sunmadığı, Türkiye’deki kullanıcı sayısı veya günlük erişim sayısı gibi kriterleri dikkate alır. Şebekeler üstü hizmet sağlayıcılar, Türkiye’deki aktif bireysel ve kurumsal kullanıcı sayısı, sesli arama sayısı ve süresi, görüntülü görüşme sayısı ve süresi, anlık mesaj sayısı ve Kurumun belirleyebileceği diğer bilgileri Kurumca belirlenecek periyotlarla Kuruma bildirmekle yükümlüdür.”

MADDE 38- 5809 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(16) Bu Kanunun 9 uncu maddesine aykırı olarak düzenlemelerde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyen veya yetkilendirilmeksizin hizmet sunan şebekeler üstü hizmet sağlayıcılara bir milyon Türk Lirasından otuz milyon Türk Lirasına kadar idari para cezası verilebilir.

(17) Bu maddenin onaltıncı fıkrasında uygulanan idari para cezasını süresinde ödemeyen ve Kurumca yapılacak bildirimden itibaren altı ay içerisinde Kurum düzenlemelerinde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyen veya yetkilendirilmeksizin hizmet sunan şebekeler üstü hizmet sağlayıcısının internet trafiği bant genişliğinin %95’ine kadar daraltılmasına veya ilgili uygulama veya internet sitesine erişimin engellenmesine Kurum tarafından karar verilebilir. Erişim Sağlayıcıları Birliğine uygulanmak üzere gönderilen kararın gereği, erişim sağlayıcılar tarafından yerine getirilir.”

MADDE 39- Bu Kanunun;

- a) 20, 21, 22, 25, 26, 27 nci maddeleri ve 28 inci maddesinin (a) ve (b) bentleri hariç diğer hükümleri 1 Ocak 2023 tarihinde,
- b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 40- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.